

PROFESORUL VICTOR MORARU, DECORAT CU ORDINUL „STEAUA ITALIEI” ÎN GRAD DE CAVALER

Dr., conf. **Silvia CORLĂTEANU-GRANCIUC**
Institutul de Istorie al AȘM

Sunt personalități științifice care s-au identificat în așa măsură cu anumite domenii de cercetare încât simpla pronunțare a numelui lor definește și sfera preocupărilor pe care le-au abordat. Pe Victor Moraru, profesorul universitar, doctor habilitat în științe politice, coordonatorul Secției Științe Sociale și Economice a Academiei de Științe a Moldovei, îl definesc anumite direcții științifice, dar și Italia, țară cu ale cărei instituții, distinsul profesor a colaborat și colaborează printr-o tenacitate acerbă în descifrarea unor enigme ce păreau cândva indescifrabile.

Rezultatele acestei perseverențe în crearea unei punți de legătură dintre lumea științifică a Republicii Moldova și cea a Italiei, dintre universitățile din Chișinău și cele din „țara de origine a latinității”, perseverența în italianistică care durează de mai bine de treizeci de ani, a fost recent apreciată la înalta-i valoare, de conducerea Italiei.

La 14 iulie 2015, președintele Italiei, Sergio Mattarella, a semnat Decretul prin care profesorului Victor Moraru i s-a conferit Ordinul „*Stella D'Italia*” în grad de Cavaler. Astfel de distincții se conferă cetățenilor italieni, dar și celor străini (la recomandarea Ministrului de Externe al Italiei) pentru merite deosebite în promovarea relațiilor de prietenie și cooperare dintre Italia și alte țări. Înaltul ordin i-a fost conferit lui Victor Moraru pentru dezvoltarea și promovarea științelor sociale și economice și pentru promovarea culturii și științei italiene în Republica Moldova, iar înmânarea oficială a distincției, de către Ambasadorul Italiei în Republica Moldova, Excelența Sa Enrico Nunziata, a avut loc pe 20 noiembrie 2015.

Latin prin sânge și prin spirit, născut în localitatea cu valoare de simbol, Hâncești, Victor Moraru a absolvit cu excelență Facultatea de Jurnalism și Filologie (1976) a Universității de Stat din Moldova, orientându-se încă de pe băncile facultății spre un nou orizont ce i se deschidea în față – domeniul științelor sociale.

După doctoratul în cadrul Academiei de Științe a Republicii Moldova (Institutul de Limbă și Literatură, 1976–1979), Victor Moraru obține prin concurs câteva stagii în afara hotarelor Republicii Moldova. Acestea îi permit, odată cu asimilarea metodelor riguroase

de cercetare, să desfășoare investigații pentru viitoarele sale lucrări, să ia contacte cu profesori universitari cu care va conlucra activ mai târziu, să acumuleze experiență pentru traducerea celor mai importante lucrări pentru disciplinele încă relativ noi ale științei și didacticii tânărului stat Republica Moldova. Astfel, Victor Moraru acumulează seva cunoștințelor la Universitatea „La Sapienza”, Facultatea de Științe Politice, Roma, Italia (noiembrie 1988–septembrie 1989), Universitatea Complutense din Madrid (Facultatea de Științe ale Informației, 1995–1998), Universitatea „La Sapienza” din Roma (Facultatea de Sociologie, 1995–1998), Institutul Media Plan din Sarajevo (Bosnia și Herțegovina, 2003), Școala Superioară de Jurnalism din Montpellier (Franța, 2003), Școala Superioară de Jurnalism din Lille (Franța, 2002, 2003), Școala de Jurnalism a Universității Missouri-Columbia, SUA (2006). În perioada anilor 1994–1995 colaborează la Radio UniPlus, București, România (1994) și Radio Popolare, Milano, Italia (1995), iar în anul 1999 cu RAI (Italia).

Victor Moraru revine la Chișinău și desfășoară concomitent activitatea de cercetare, de profesor universitar, de colaborator la prestigioase reviste științifice de profil, parcurgând în cariera sa calea de la lector universitar la cea de conferențiar, șef de Catedră, decan al Facultății de Jurnalism și Științe ale Comunicării a Universității de Stat din Moldova (1992–2004); prorector al Universității Libere Internaționale din

Moldova (octombrie 2004 – noiembrie 2005); director al Institutului Mass Media, ULIM (2004–2010); director al Institutului Integrare Europeană și Științe Politice al Academiei de Științe a Moldovei (2010–2013), coordonator al Secției Științe Sociale și Economice a AȘM (din 2013).

Profesor respectat pentru erudiția și frumusețea expunerilor sale, Victor Moraru a căutat și caută să cultive în rândul studenților atașamentul pentru disciplinele comunicării sociale, bazele jurnalismului, comunicarea cu mass media, marketing politic, jurnalism de investigație etc., demonstrând că o facultate de jurnalism își poate justifica existența doar atunci când orientările ei formative corespund vectorului de mișcare a societății, când activitățile celor antrenați în procesul de constituire a viitoarei „clase jurnaliste” se finalizează prin lansarea în spațiul comunicațional a unor promoții de operatori bine pregătiți, capabili să răspundă la mereu noile exigențe ale timpului.

La cărma Facultății de Jurnalism a USM (12 ani), proaspăt desprinsă de Facultatea de Filologie, a adoptat noua orientare a subdiviziunii, cea de Jurnalism și Științe ale Comunicării. Experiența și cunoștințele obținute în timpul stagiilor permit noului decan să implice facultatea într-un șir de proiecte, printre care programul TEMPUS desfășurat de Consiliul European în domeniul susținerii învățământului superior. Astfel, decanul Victor Moraru reușește să creeze un consorțiu între facultatea pe care o conducea, Facultatea de Științe ale Informației a Universității Complutense din Madrid și Facultatea de Sociologie a Universității „La Sapienza” din Roma. În pasiunea sa pentru tot ce face Victor Moraru a reușit să realizeze un șir de activități pentru facultate: reciclarea profesorilor chișinăuieni la Universitățile din Roma și Madrid cu scopul de a elabora cursuri noi (circa 18-20 anual); misiuni didactice ale profesorilor spanioli și italieni pentru a ține cursuri, la Chișinău, în domenii noi (13-15 anual); vizite reciproce de informare și documentare; stagii de 1-3 luni ale studenților la universitățile occidentale. În consecință, a sporit prestigiul, atractivitatea facultății în rândul studenților, înregistrându-se un aflax apreciazabil al doritorilor de a realiza studii la Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării.

Încrăzător în marea forță a accesibilității la literatura de specialitate, s-a produs în calitate de traducător din limba italiană în română, a unui șir de lucrări și manuale de științe politice: „Știința politica. Probleme, concepte, teorii” (Iași, Polirom, 2007, 408 p.), de notoriul politolog italian Domenico Fisichella, distinsă cu Premiul „Uniunea Latină”; „Clasa politica”, de clasicul politologiei Gaetano Mosca ș.a.

Personalitatea dinamică a profesorul Moraru își pune amprenta pe activitatea sa prodigioasă care se constituie într-un model de abordare a unor probleme fundamentale ale societății. A publicat circa 300 de lucrări (monografii, studii, articole, recenzii, traduceri), la Chișinău, Roma, Madrid, Bruxelles, Moscova, Sankt-Petersburg, Lvov, Minsk, București, Iași, Sibiu, Arad, Galați.

Cu preocupări diverse, de la problemele identitare, analiza vectorului politic al Republicii Moldova la problemele stringente ale societății: migrația, reformele etc., Victor Moraru a făcut cunoscută știința din Republica Moldova departe de hotarele sale, menținând o anumită autoritate în materie. Printre ultimele sale lucrări se numără: „Realitățile politice și realitățile mediatică” (coord., Chișinău: 2014, 208 p.); „Europenizarea – fațetele procesului” (coord., Chișinău, 2013, 336 p.); „Pendulul migrației” (Chișinău: 2012, 200 p. – în colaborare); „Brain Drain: cazul Republicii Moldova” (coord., Chișinău, 2011, 260 p.); „Fațetele unui proces: migrația forței de muncă din Republica Moldova în Italia” (Chișinău, 2011, 264 p. – în colaborare); „Republica Moldova: provocările migrației” (coord., Chișinău, 2010, 148 p.); „Republica Moldova: Uniunea Europeană: problemele și perspectivele cooperării” (coord., Chișinău, 2010, 148 p.); „Societatea și comunicarea în tranziție” (coord., Chișinău, 2008, 392 p.); „Politica și comunicarea în tranziție” (coord., Chișinău, 2006, 264 p.); „Presa în oglinda presei” (coord., Chișinău, 2005, 115 p.); ș.a.

Pe lângă un număr impresionant de publicații cu tematică italiană, prof. Moraru a realizat o serie de proiecte științifice, sociale, culturale și didactice în colaborare cu colegii italieni. În acest context, este de menționat primul Proiect European Comun „Tempus” în Republica Moldova „Modernizarea Facultății de Jurnalism a Universității de Stat din Moldova (1994–1998), proiectele „BrainNet Working” (2007–2010), „Moldova-România – căile tranziției” (1999–2000), „Dimensiunile socio-economice ale migrației în Italia și Republica Moldova” (2015–2016) ș.a.

Victor Moraru, prin valoarea lucrărilor sale și a activităților întreprinse se situează pe un loc de frunte în știința națională și cea internațională, iar ca profesor rămâne un mare creator de școală.

În domeniul promovării culturii și științei între Republica Moldova și Italia, înalta distincție Ordinul „Stella d’Italia” în grad de Cavaler a fost conferită Omului potrivit la locul potrivit, celui care oferă modelul unei vieți consacrate cunoașterii și cercetării aflate în serviciul patriei, a binelui, a înnoibilării spiritului uman.